

PREDGOVOR

V zadnjih letih zbolijo za rakom letno blizu 12.000 Slovencev, več kot 6.000 moških in 5.500 žensk, umre pa jih nekaj več kot 5.500, okrog 3.000 moških in 2.400 žensk; med Slovenci trenutno živi že več kot 70.000 ljudi, ki so bili kdaj koli zdravljeni zaradi ene od rakavih bolezní. Ker se breme raka večja ne le pri nas, ampak povsod po svetu, postaja ta bolezen vse pomembnejši javnozdravstveni problem. Za obvladovanje rakavih bolezní je potrebna skrb države, pa tudi ozaveščenost vsega prebivalstva. Zveza slovenskih društev za boj proti raku si z regijskimi društví prizadeva za to, da nobeden od naših državljanov ne bi rekel, da ni vedel, kaj lahko naredi, da si zmanjša ogroženost s to boleznijo ali jo vsaj čim prej odkrije.

Pri osveščanju laične javnosti imajo zelo pomembno vlogo vsi zdravstveni delavci na primarni ravni zdravstvenega varstva in v šolstvu. Zato si Zveza že več let prizadeva s pomočjo vrhunskih strokovnjakov dodatno izobraziti vse večje število družinskih zdravnikov, zdravstvenih delavcev in učiteljev zdravstvene vzgoje o možnostih primarne in sekundarne preventive raka, zato da to znanje predajajo laični javnosti. Zato že osemnajstič prirejamo seminar v spomin dr. Dušanu Reji; letos je namenjen rakom sečil in rodil.

Raki sečil in rodil kot celota spadajo med večjo skupino rakov. Pri moških v Sloveniji obsegajo kar 30 % vseh primerov rakov, pri ženskah pa 20 %; ponekod v razvitem svetu sta deleža še večja. Za rakom prostate si pri moških po pogostosti sledijo rak sečnega mehurja, ledvični rak in rak mod, pri ženskah pa je med raki sečil in rodil najpogostejši rak materničnega telesa, sledita mu rak jajčnikov in rak materničnega vratu; manj je med ženskami raka sečnega mehurja in ledvic. V nastanek teh rakov se vpletajo tudi nevarnostni dejavniki življenjskega sloga, predvsem kajenje, čezmerna telesna teža in premajhna telesna dejavnost, v sekundarni preventivi pa – kot pri vseh rakavih boleznih – k boljšemu preživetju prispeva čim prejšnja diagnoza. Raka materničnega vratu je z udeležbo v Državnem presejalnem programu ZORA mogoče celo preprečiti, saj se zdravijo že predrakave spremembe.

Želimo si, da bi udeleženci tokratnega seminarja in vsi, ki bodo zbornik prebrali, izvedeli čim več o tem, kako zmanjšati ogroženost z raki sečil in rodil, pa tudi o tem, kakšni so njihovi simptomi in znaki in kako jih uspešno zdraviti,

pa tudi, kakšno psihološko podporo potrebujejo bolniki za čim uspešnejše okrevanje. Tako bodo oboroženi z znanjem, ki ga bodo lahko predajali drugim, zato da bodo učinkoviteje varovali svoje zdravje.

Zveza slovenskih društev za boj proti raku se zahvaljuje vsem predavateljem in sponzorjem, ki so sodelovali pri pripravi in izvedbi 18. Rejevega seminarja, ter vsem, ki se ga boste udeležili.

Prof. dr. Borut Štabuc, dr. med.

Izr. prof. dr. Maja Primic-Žakelj, dr. med.